

νη χαρακτηριστική μυρωδιά και γεύση.

[ETYM. < γαλλ. camembert < Camembert, χωριό παρασκευής του τυριού στην περιοχή Ορν (της Νορμανδίας)].

καμάρα (η) {καμαρών} 1. αψίδα με τοξοειδές, ημικυκλικό σχήμα, που είναι κατασκευασμένη από πέτρα και σίδερο: *περνούσαμε μέσα από καμάρες, για να βγούμε στην άλλη πλευρά του χωριού* ΣΥΝ. θόλος, τόξο 2. (συνεκδ.) γέφυρα που έχει αψιδωτό σχήμα 3. το τμήμα του πέλματος ποδιού που έχει κούλο σχήμα ΣΥΝ. αντίκοιλο. ─ ΣΧΟΛΙΟ λ. *αντιδάνειο, παρόνυμο*.

[ETYM. αρχ., αβεβ. ετύμον, πιθαν. συνδ. με αβεστ. kamāra «ζώνη», λατ. camurus «κυρτός, καμπύλος», σανσκριτ. kṁāratī «κυρτώνω» κ.ά. Η λ. πέρασε στα λατ. camera / camara και μέσω αυτών σε διάφορες ευρωπαϊκές γλώσσες με τη σημ. «δωμάτιο», λ.χ. ιταλ. camera, ισπ. cámara, γαλλ. chambre κ.τ.δ.].

καμάρα (η) {καμαρών} 1. το δωμάτιο σπιτιού: *είχαν ένα μεγάλο αρχοντικό με πολλές ~ 2. (ειδικότερ.) το υπνοδωμάτιο: είναι στην ~ της, έχει ξεπλύνει* ΣΥΝ. κρεβατοκάμαρα. Επίσης (λαϊκ.) **κάμωρη**. — (υποκ.) **καμρούλα** (η). ─ ΣΧΟΛΙΟ λ. *αντιδάνειο, παρόνυμο*.

[ETYM. Αντιδάν., μεσν. < λατ. camera / camera < αρχ. καμάρα (βλ. λ.)]. **καμαρικός**, -ής, -ό (αρχαίο). (α) **καμαρικός αγγεία** τα προϊστορικά αγγεία που βρέθηκαν αρχικά κοντά στο χωριό Καμάρες της Κρήτης και τα οποία χαρακτηρίζονται από πολύ λεπτά τοιχώματα (ωοκέλυφοι), τη μίμηση αντίστοιχων μεταλλικών αντικειμένων ως προς το σχήμα και την ανοιχτή πολύχρωμη διακόσμηση τους σε σκούρο φόντο με φυτικά και αφηρημένα σχέδια (β) **καμαρικός ρυθμός** η αντίστοιχη τεχνολογία της κρητικής κεραμικής (περ. 2200-1600 π.Χ.), χαρακτηριστικά δείγματα της οποίας είναι τα παραπάνω αγγεία.

[ETYM. < Καμάρα, χωριό της Κρήτης (στον νομό Ηρακλείου), που οφείλει το όνομά του στους θόλους του μεγάλου σπηλαίου, όπου ανακαλύφθηκαν το 1889 τα αρχαιολογικά ευρήματα].

καμαράκι (το) {χωρ. γεν.} το μικρό δωμάτιο: *διάβαζε σ' ένα απόμερο ~ ΣΥΝ. καμρούλα*.

καμάρι (το) {χωρ. γεν.} 1. η υπερηφάνεια (για κάποιον/κάτι): *ένιωθε ~ για τη συμμετοχή του στους εθνικούς αγώνες* ΑΝΤ. ντροπή 2. (συνεκδ.) καρέτι για το οποίο υπερηφανεύεται κανείς: *ο γιος που σπούδαζε στο εξωτερικό, ήταν το ~ της οικογένειας* ΣΥΝ. καύχημα ΑΝΤ. στήμα: *Φρ. ο κόσμος το 'χει τούμπανο κι εμείς κρυφό καμάρι* βλ. λ. κόσμος 3. ο τρόπος με τον οποίο εκδηλώνει κανείς την υπερηφάνειά του: *περπατά / μιλά / κοιτάζει με ~ 4. (συνεκδ.) το αντίστοιχο ύψος που έχει κανείς όταν είναι υπερήφανος: κοίτα ~ που κέρδισε η ομάδα του!* ─ ΣΧΟΛΙΟ λ. *παρόνυμο*.

[ETYM. < μεσν. καμάριν < καμαρώνω (υποχωρητ.), βλ. λ. Κατ' άλλη άποψη, < μτυν. καμάριν, υποκ. του αρχ. καμάρω].

καμαριέρης (ο) {καμαριέρης}, **καμαριέρα** (η) {χωρ. γεν. πληθ.} πρόσωπο που καθαρίζει και τακτοποιεί τις κρεβατοκάμαρες σπιτιών ή ξενοδοχείων: *φώναξε την ~, για να φτειάξει το δωμάτιο της* ΣΥΝ. θαλαμηπόλος.

[ETYM. μεσν. < βεν. camarier < camera «δωμάτιο» < λατ. camera / camera «αψίδα, θόλος», βλ. κ. κάμαρα].

καμαρίλα (η) {χωρ. πληθ.} (εκφραστ.) το σύνολο των συμβουλών που παρασκηναίκα επηρεάζουν τις αποφάσεις ισχυρού ατόμου με πολλές εξουσίες: *η ~ του παλατιού έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στη συνννοσία ΣΥΝ. μυστικό συμβούλιο*.

[ETYM. < ιταλ. camarilla < ισπ. camarilla < camera «δωμάτιο» < λατ. camera / camera «αψίδα, θόλος». Η λ. πρωτοεμφανίστηκε το 1814 περιγράφοντας τον κύκλο προσώπων που περιστοιχίζουν τον βασιλιά της Ισπανίας Φερδινάνδο Ζ', οι οποίοι συνεδρίαζαν μυστικά στον αντηλιάμο (camarilla) παραπλευρώς της βασιλικής αίθουσας και ασκούσαν ισχυρή επιρροή στις βασιλικές αποφάσεις].

καμαρίνι (το) {καμαριν-ιού | -ιών} 1. το δωμάτιο των παρασκηνιών του θεάτρου, στο οποίο αλλάζουν ρούχα και καλλοπίζονται οι ηθοποιοί: *έρεξε στο ~ της πρωταγωνίστριας, για να του υπογράψει ένα αυτόγραφο* 2. **καμαρίνι** (τα) ο χώρος πίσω από τη σκηνή, τα παρασκήνια: *η αγωνία των ηθοποιών στα ~*.

[ETYM. < ιταλ. camerino, υποκ. του camera «δωμάτιο»].

καμαροειδής, -ής, -ές [μτυν.] {καμαροειδ-ούς | -είς (ουδ. -ής)} αυτός που μοιάζει με καμάρα, που έχει σχήμα καμάρας ΣΥΝ. αψιδωτός, θολωτός, καμαρωτός. ─ ΣΧΟΛΙΟ λ. -ής, -ής, -ές.

καμαρόπορτα (η) {χωρ. γεν. πληθ.} η πόρτα που στο πάνω μέρος της έχει αψιδωτό σχήμα: *ήταν νησιώτικο σπίτι με γραφικές ~*.

καμαρότος (ο) {παλαιότερ. ορθ. καμαρώτος} μέλος του πληρώματος πλοίου, που είναι υπεύθυνο για την καθαριότητα και την τακτοποίηση των καμπινών και γενικά για την εξυπηρέτηση των επιβατών ΣΥΝ. θαλαμηπόλος. — (υποκ.) **καμαροτάκι** (το).

[ETYM. < ιταλ. camarotto < camera «δωμάτιο»].

καμαρούλα (η) → κάμαρα

καμαροφρύδης (ο) [μεσν.] {καμαροφρύδης}, **καμαροφρύδα** (η) {χωρ. γεν. πληθ.} πρόσωπο που έχει τοξοειδή φρύδια. Επίσης **καμαροφρυδούσα** (η) {χωρ. γεν. πληθ.}.

καμαρώνω ρ. μετβ. κ. αμετβ. {καμάρωσα} ♦ 1. (μετβ.) έχω (κάποιον/κάτι) καμάρι, καύχημά μου: *καμάρωνε την κόρη του για την προκοπή της* || (ειρων.) *Καμάρωσε τον κανακάρη σου! Αντί να πάει για δουλειά, παίζει τάβλι!* ♦ 2. (αμετβ.) αισθάνομαι υπερηφάνεια, επαίρομαι, καρδώνομαι: *καμάρωνε σαν γαμπρός* || *καμάρωνε για την ευρυστήθεια του* || ~ σαν παγώνι / σαν γύφτικο σκεπάρι ΑΝΤ. ντρέπομαι. — **καμάρωμα** (το).

[ETYM. < μτυν. kamarō (δω) «κυρτώνω, κάμπτω» < αρχ. καμάρα. Η σημειωτική σημ. είναι μεσν., από τον χαυρετισμό με υπόκληση που απηύθυναν συγγήως οι ευγενείς. Κατ' άλλη, λιγότερο πιθανή άποψη, η σημ. αυτή ανάγεται στο κύρτωμα του αλόγου ως δείγμα της υπε-

ρηφάνειας του (λ.χ. «*τράχηλον ἐκαμάρασεν, ἐτίναξε τὴν χήτην*», μεσν. δημώδες κείμενο)].

καμαρώτος, -ής, -ό 1. αυτός που κινείται με καμάρι, με υπερήφανο τρόπο ευθυτενής και με αυτοπεποίθηση: *περπατούσε ~, με το κεφάλι ψηλά* || ~ βήμα ΣΥΝ. αγέρωχος, περήφανος, κορδαμένος • 2. [μτυν.] αυτός που έχει αψιδωτό σχήμα: ~ θόλος ΣΥΝ. θολωτός. — **καμαρωτά** επίτρ.

καμαρώτος (ο) → καμαρότος

κάμα-σούτρα (το) {άκλ.} 1. κλασικό ερωτικό έργο της σανσκριτικής φιλολογίας γραμμένο από τον Βασιανόγνια Μαλανάγια (μεταξύ 4ου και 7ου αι. μ.Χ.) και μεταφρασμένο σε πολλές γλώσσες, στο οποίο περιέχονται κανόνες για τη σεξουαλική ζωή και περιγράφονται ποικίλες σεξουαλικές στάσεις 2. (καθημ.) το σύνολο των γνωστών ερωτικών στάσεων και τεχνικών.

[ETYM. < σανσκριτ. kama-sūtra < kama «έρωτας, αγάπη» + sūtra «κλωστή, νήμα», οπότε η περιφροση θα σήμαινε ένα σύνολο συνδεδεμένων κανόνων ή τεχνικών για τον έρωτα].

καματάρης (ο) {καματάρης} (λαϊκ.) πρόσωπο που κάνει κοπιαστικές δουλειές, κυρ. γεωργικές: *ήταν ~ άνθρωπος, που κέρδιζε με ιδρώτα το ψωμί του* ΣΥΝ. αγρότης, εργάτης.

[ETYM. < κάματος + παραγ. επίθημα -άρης, πβ. περιβολ-άρης, διαβατ-άρης, πρωτ-άρης κ.ά.].

καματερός, -ής, -ό (λαϊκ.) 1. αυτός που αγαπά την επίπονη εργασία: ~ εργάτης ΣΥΝ. εργατικός, φιλόπονος 2. **καματερό** (το) το βόδι που χρησιμοποιείται στην κοπιαστική εργασία του οργάνωτος 3. **καματερή** (η) η ημέρα εργασίας, η καθημερινή ΑΝΤ. σχολή.

[ETYM. μεσν. < αρχ. καματηρός < κάματος]. **καματεύω** ρ. αμετβ. {καματέυσα} (λαϊκ.) 1. καταπιάνομαι επίμονα με κάποια εργασία 2. εργάζομαι σε αγροκτήματα, καταπιάνομαι με γεωργικές εργασίες (κυρ. το όργωμα).

[ETYM. μτυν. < αρχ. κάματος].

κάματος (ο) {καμάτ-ου | -ων, -ους} η σωματική καταπόνηση που οφείλεται σε σκληρή εργασία: *δεν υπολόγιζε τον ~, προκειμένου να πετύχει στο έργο του* ΣΥΝ. μόχθος, κόπωση, εξάντληση ΑΝΤ. ξεκούραση, ανανυσή.

[ETYM. αρχ. < *kām-ā-to, συνεσταλμ. βαθμ. του Ι.Ε. δισύλλ. θ. *kamei-, που συνδ. με σανσκριτ. kam-i-ár «αυτός που διευθετεί, που προετοιμάζει», ίσως και με μέσ. ιρλ. cuma «φροντίζω». Ομόρρ. κάμνω (> κάνω), κομ-ώ «φροντίζω» (βλ. λ. -κομιά), κομ-ίζω, κόμ-ωσις, νοσο-κόμος κ.ά.].

καμβάς (ο) {καμβάδες} 1. το χονδρό ύφασμα που κατασκευάζεται κυρ. από λινάρι και βαμβάκι και χρησιμοποιείται ως βάση στα κεντήματα 2. (μτφ.) το περίγραμμα της υπόθεσης (λογοτεχνικού έργου, ιστορίας κ.λπ.): *αυτός είναι με λίγα λόγια ο ~ της ιστορίας, που πρόσφατα ήλθε στο φως της δημοσιότητας* || με αδρές πινελιές ο συγγραφέας υφαίνει τον ~ του έργου του.

[ETYM. Αντιδάν., < γαλλ. canevas < μτυν. λατ. *cannabaceus < λατ. cannabis < αρχ. κάνναβης (βλ. λ.)].

κάμβιο (το) {καμβί-ου | -ων} στρώμα του κορμού των δέντρων, που βρίσκεται ακριβώς κάτω από τον φλοιό· στην εσωτερική του πλευρά δημιουργούνται τα νέα κύτταρα, ενώ από την εξωτερική δίνει νεκρά κύτταρα στον φλοιό.

[ETYM. Μεταφορά του νεολατ. cambium «ανταλλαγή» < μτυν. λατ. cambiare «αλλάζω, ανταλλάσσω»].

κάμβριος, -ια, -ιο 1. αυτός που σχετίζεται με το διάστημα του γεωλογικού χρόνου από 590-570 ως 500 εκατομμύρια χρόνια πριν 2. ΓΕΩΛ. **Κάμβριο** (το) [Καμβρίου] το διάστημα του γεωλογικού χρόνου με την παραπάνω διάρκεια το οποίο περιλαμβάνεται στον παλαιοζωικό αιόνα (βλ. λ. παλαιοζωικός).

[ETYM. Μεταφορά του αγγλ. cambrian < μεσν. λατ. Cambria «Ουαλία» < ουαλ. Cymry «Ουαλός»].

καμέα (η) {καμεών} σκληρός, ημιπολύτιμος λίθος (οχάτης, όνυχας, σαρδόνυχας) με ανάγλυφες παραστάσεις ή και απομίμηση τέτοιων λίθων από γυαλί: *οι ρωμαϊκές ~ έφεραν ανάγλυφες προσωπογραφίες και μυθολογικές σκηνές*. Επίσης **καμέο** (το).

[ETYM. Μεταφορά του γαλλ. camée (ενν. pierre) < ιταλ. cammeo < μεσν. λατ. cameus, αβεβ. ετύμον, ίσως συγκεκριμ. τ. του λατ. *chamae-phaeus < αρχ. χαμαί + φαιός, οπότε θα πρόκειται για αντιδάν. Κατ' άλλους, ο λατ. τ. ανάγεται σε αραβ. qamā'il «μπουμπούκια»].

καμέλιω (η) {καμελιών} αειθαλές δενδρύλλιο, που καλλιεργείται ως καλλωπιστικό φυτό για τα ενυπωσιακά άνθη του με επικαλυπτόμενα πέταλα κόκκινου χρώματος (αλλά και λευκού ή κιτρινωπού σε καλλιεργημένες ποικιλίες) και κομψά φύλλα. ─ ΣΧΟΛΙΟ λ. λουλούδι. [ETYM. < γαλλ. camélia < νεολατ. camellia, από το όνομα του Ιησούτη ιεραποστόλου G. J. Kamel, ο οποίος τον 17ο αι. έφερε το φυτό στην Ευρώπη από την τροπική Ασία].

Καμένα Βούρλα (τα) κοινόπολη της Α. Στερεάς Ελλάδας στον νομό Φθιώτιδας.

[ETYM. Η ονομασία της κοινόπολης οφείλεται στον τρόπο με τον οποίο έγινε η αποστράγγιση και η αποξήρανση της ελώδους περιοχής, που κάλυπτε παλαιότερα τον χώρο].

καμένας, -ής, -ο → καίω

κάμερα (η) {χωρ. γεν. πληθ.} ελλην. εικονοσκόπιο (βλ. λ.) 1. συσκευή που μετατρέπει την εικόνα σε ηλεκτρικό σήμα και χρησιμοποιείται κυρ. σε τηλεοπτικές μεταδόσεις: *φορητή / ασύρματη / κίνητη* (βλ. λ.) ~ || ο χώρος ελέγχεται από κάμερες || *κρυφές, μικροσκοπικές ~ είχαν τοποθετηθεί παντού* || *εμφανίστηκε αμήχανος μπροστά στις τηλεοπτικές ~* || *στήνω την ~* || *τοποθετώ την ~ σε τρίποδο* || οι υποψήφιοι είχαν στηθεί μπροστά στις κάμερες || *φώναξε τις κάμερες, για να κά-*

νει δηλώσεις (δηλ. τα τηλεοπτικά συνεργεία τηλεοπτικών σταθμών) ΣΥΝ. μηχανή λήψας 2. συσκευή που εγγράφει την εικόνα σε φιλμ (κινηματογραφικό ή βίντεο): *η ~ γράφει* || *με παίρνει η ~* (εγγράφει την εικόνα μου σε φιλμ) || *ζουμάρο με την ~* || *παίρνω λήψεις με την ~* || *η ~ του σκηνοθέτη κινείται ακατάπαυστα ανάμεσα σε πρόσωπα και χώρους*: *Φρ. πίσω από τις κάμερες* (ι) (κυριολ.) ο χώρος όπου στέκονται τα μέλη (τηλεοπτικού, κινηματογραφικού) συνεργείου, δηλ. πίσω από τις μηχανές λήψας, έξω από τον χώρο όπου παίζουν οι ηθοποιοί (ii) (μτφ.) το παρασκήνιο: *είναι άνθρωπος που προτιμά να κινείται ~ 3. η φωτογραφική μηχανή*.

[ETYM. Αντιδάν., < αγγλ. camera < λατ. camera / camera «αψίδα, θόλος» < αρχ. καμάρα].

κάμερα-μαν (ο) {άκλ.} ελλην. εικονολήπτης: αυτός που λαμβάνει εικόνες με κάμερα, ο χειριστής κάμερας ΣΥΝ. οπερατέρ.

[ETYM. < αγγλ. cameraman].

ΣΧΟΛΙΟ Η ξενική αυτή λέξη, που είναι προτιμότερο να αποδίδεται στην Ελληνική με τον όρο **εικονολήπτης**, έχει τονικό ενδιαφέρον. Επειδή αποτελείται από τέσσερις συλλαβές, για να προφερθεί, απαιτεί δύο τόνους, έναν κύριο (στην αρχική συλλαβή) και έναν δευτερεύοντα (υποστροφικό) στη ληκτική συλλαβή. Τόσο στην Αγγλική όσο και ως δάνειο στην Ελληνική, η λέξη ακούγεται με δύο τόνους: κάμερα-μάν. Φυσικά, περιλάβουμε τη λέξη στο λεξικό δηλώνοντας μόνο τη θέση του κύριου τόνου, γιατί αλλιώς θα είχαμε μία λέξη με δύο τόνους!

καμεράτα (η) ορχήστρα δωματίου: *η ~ της Βιέννης θα παρουσιάσει ένα κουαρτέτο του Σούπερτ*.

[ETYM. < ιταλ. camerata < camera, βλ. κ. κάμαρα].

Καμερούν (το) {άκλ.} (γαλλ. République du Cameroun, αγγλ. Republic of Cameroon = Δημοκρατία του Καμερούν) ομοσπονδιακό κράτος της Δ. Αφρικής με πρωτεύουσα το Γουαουέ, επίσημες γλώσσες τη Γαλλική και την Αγγλική και νόμιμα το φράγκο Ταλλικής Αφρικανικής Κοινότητας. — **Καμερουνέζος** (ο), **Καμερουνέζα** (η), **Καμερουνέζικος**, -ής, -ό.

[ETYM. < γαλλ. Cameroun < πορτ. camarão «καραβίδα», ονομασία που δόθηκε στη χώρα από Πορτογάλο εξερευνητή του 16ου αι., εξαιτίας της αβαντίας αυτών των θαλασσιανών στους ποταμούς της χώρας].

καμήλα κ. (λαϊκ.) **γκαμήλα** (η) {καμηλών} 1. μεγαλόσωμο μηρυκατικό της ερήμου με μία ή δύο καμπούρες (όβους), που μπορεί να ζήσει αρκετές ημέρες χωρίς νερό χρησιμοποιείται ως μεταφορικό μέσο και εκτρέφεται για το κρέας, το γάλα, το δέρμα και το τρίχωμά του (αποκαλείται *πλοίο της ερήμου*) 2. (μτφ.-μειωτ.) η υψηλή, άχαρη και άσχημη γυναίκα. ─ ΣΧΟΛΙΟ λ. *γκρεμός, νουκοκτύρ*.

[ETYM. μεσν. < αρχ. κάμηλος, λ. σημιτ. προελ., πβ. εβρ. gāmāl, από όπου και οι αντίστοιχες λ. των ευρωπαϊκών γλωσσών, πβ. αγγλ. camel, γαλλ. chameau, γερμ. Kamel κ.ά.].

καμηλαύκι (το) → καμιάουκι

καμηλιάσιος, -ια, -ιο αυτός που σχετίζεται με την καμήλα ή προέρχεται από αυτήν: ~ *δέρμα* || ~ *παστουμάς*.

καμηλιέρης (ο) [μεσν.] {καμηλιέρης}, **καμηλιέρισσα** (η) {καμηλιερίσσας} πρόσωπο που οδηγεί καμήλα. — **καμηλιέρικος**, -ής, -ο.

καμηλό (το) → καμινό

καμηλόδερμα (το) [1756] {καμηλοδέρματος} το δέρμα καμήλας.

καμηλοπάρδαλη (η) {καμηλοπάρδαλ-εις, -εων} 1. μηρυκατικό θηλαστικό της Κ. Αφρικής, το ψηλότερο ζώο της γης (με ύψος τρία μέτρα μέχρι τους ώμους) και έξι μέτρα συνολικά), αχρoκτερίνο τρίχωμα με σκουρόχρωμες κηλίδες και με δύο χονδρίνα κέρατα ανάμεσα στα αυτιά του, καλυμμένα με δέρμα • 2. (αργκό) η θήκη στην οποία τοποθετείται το μικρόφωνο (κυρ. σε στούντιο), για να μένει σταθερό και σε μεγάλο ύψος.

[ETYM. < μτυν. καμηλοπάρδαλις «στηκτική καμήλα» < κάμηλος + πάρδαλις (βλ. λ.)].

καμήλος (η) {καμήλ-ου | -ων, -ους} (λόγ.) η καμήλα: *Φρ. διυλίζω τον κώνωπα και καταπίνω την καμήλον* βλ. λ. κώνωπ.

[ETYM. αρχ., βλ. λ. καμήλα].

καμηλότριχα (η) {καμηλοτριχών} το μαλλί της καμήλας.

καμηλωτή (η) 1. το τσιμάρι της καμήλας 2. το ύφασμα που κατασκευάζεται από καμηλότριχες.

καμιά, **καμιά** αντων. → κανείς

καμιάδωλα (η) {χωρ. γεν. πληθ.} φαρδύ και ελαφρύ γυναικείο πουκάμισο, που φτάνει ως τα γόνατα.

[ETYM. < γαλλ. camisole < προβηγκ. camisola, υποκ. του camisa «γυναικείο πουκάμισο» < λατ. camisia].

καμικάζι (ο) {άκλ.} 1. ο Ιάπωνας αεροπόρος, που κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εκτελούσε αποστολές αυτοκτονίας, πέφτοντας με το αεροπλάνο του πάνω σε εχθρικούς στόχους 2. (μτφ.) ο οδηγός μοτοσυκλέτας που αναπτύσσει πολύ μεγάλες ταχύτητες και συμμετέχει σε επικίνδυνες αναμετρήσεις, σε «κόντρες»: *οι ~ της ασφάλτου*.

[ETYM. < ιαπων. kamikaze «θεϊκός άνεμος» < kami, όνομα σιντοϊστικής θεότητας, + kaze «άνεμος». Η λ. kamikaze αναφερόταν αρχικά σε έναν ανेमιστρόβιλο, ο οποίος κατέστρεψε τους Μογγόλους, όταν αυτοί επιχειρήσαν να εισβάλουν στην Ιαπωνία το 1281. Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η ίδια λ. χρησιμοποιήθηκε ως ονομασία των αποστολών αυτοκτονίας που ανελέηβαν ειδικά σκάφη Ιαπωνών αεροπόρων κατά των αμερικανικών πολεμικών πλοίων].

καμιαλαύκι (κ. εσφαλμ. *καλυμμαύκι, καμηλλαύκι*) (το) {καμηλαυκ-ιού | -ιών} το μαύρο κάλυμμα της κεφαλής των ορθόδοξων κληρικών: *ο παπάς έβγαλε το ~ του και προσκύνησε την εικόνα*.

[ETYM. < μεσν. καμηλλαύκιον < λατ. camellaucium < camella «ποτή-

ρι», λόγω του σχήματός του. Η γρ. με -η- οφείλεται σε παρετυμολογική σύνδεση προς το ουσ. *κάμηλος* λόγω της ομοιότητας των λατ. λ. camella «ποτήρι» και camelus «καμήλα», ενώ η γρ. *καλυμμαύκι* (ήδη μεσν.) οφείλεται επίσης σε παρετυμολογική σύνδεση προς τις λ. *κάλυμμα* και *αυχένος*. Συνεπώς, προτιμάται η απλούστερη γραφή *καμιαλαύκι*.

καμινό (το) {συνήθ. ορθ. *καμηλό*} {άκλ.} 1. το μάλλινο και πολυτελές ύφασμα, που είναι κατασκευασμένο από τρίχες καμήλας ή κατσίκας 2. το χρώμα που έχει το φυσικό δέρμα της καμήλας 3. (ως επίθ.) αυτός που έχει το χρώμα του φυσικού δέρματος της καμήλας: *το σακάκι το θες μαύρο ή ~;* || ~ *παλτό*.

[ETYM. < γαλλ. camelot < αραβ. hamlat «μάλλινο ύφασμα», που συνδεδίχε παρετυμολογικά με το παλ. γαλλ. chamelet (< chameau «καμήλα»)].

καμινάδα (η) ο μακρόστενος σωλήνας, μέσα από τον οποίο περνά ο καπνός από φωτιά, τζάκι, καμίνη βιομηχανίας κ.λπ.: *από μακριά φαίνονταν ο καπνός που έβγαίνε από τις ~ των εργοστασίων* || ο Αϊ-Βασίλης *κατεβαίνει από την ~ ΣΥΝ. καπνοδόχος, φουγάρο, ταμινιέρα*.

[ETYM. Αντιδάν., μεσν. < βεν. caminada < λατ. caminus < αρχ. κάμινος].

καμινάρης (ο) [μεσν.] {καμινάρης} 1. πρόσωπο που δουλεύει στα καμίνια ως εργάτης 2. {παλαιότερ.} ο αξιωματούχος παραδονόδων περιοχών, που εισέπραττε τους φόρους καπνού, ταμπάκου κ.λπ.

καμινονέτα (η) {δύσchr. καμινονετών} μικρό καμινό.

[ETYM. < ιταλ. camionetta, υποκ. του camione (βλ. λ. καμινόνη)].

καμινέτο (το) η μικρή εστία που λειτουργεί με εύφλεκτο υλικό (οινοπνευμα, γκαζί), παράγει ρυθμιζόμενες εντάσεις καύσης και είναι κατάλληλη για βράσιμο μικρής ποσότητας υγρών (καφέ, γάλα κ.λπ.): *ανάβω το ~ για να φτειάξω έναν καφέ*.

[ETYM. < ιταλ. caminetto, υποκ. του camino «κάμινος»].

καμινεύω ρ. μετβ. {αρχ.} {καμίν-εως, -εύτης, -εμένος} 1. λειώνω μέταλλο σε καμίνη 2. (κατ' επέκτ.) κατεργάζομαι (κάτι) μέσα σε καμίνη. — **καμινευση** (η), **καμινευμα** (το), **καμινευτής** (ο) [μτυν.], **καμινευτικός**, -ής, -ό [μτυν.].

καμίνι (το) {καμιν-ιού | -ιών} 1. ο κλειστός χώρος, μέσα στον οποίο αναπτύσσονται μεγάλες θερμοκρασίες και είναι κατάλληλος για την τήξη μετάλλων 2. (συνεκδ.) ο τόπος στον οποίο επικρατεί πολλή ζέστη: *το δωμάτιο είχε γίνει ~* || ~ *η πρωτεύουσα λόγω του καύσωνα* 3. (μτφ.) τόπος όπου επικρατούν μεγάλες εντάσεις, βίαια πάθη κ.λπ.: *το ~ της Μ. Ανατολής*.

[ETYM. < μτυν. καμίνιον, υποκ. του αρχ. κάμινος (βλ. λ.)].

κάμινος (ο) {καμίν-ου | -ων, -ους} (λόγ.) το καμίνι: *Φρ. (μτφ.) **παιδες εν καμίνω** για ανθρώπους που αντιμετωπίζουν δύσκολα προβλήματα, που βρίσκονται σε μεγάλη βύσανα*.

[ETYM. αρχ., αβεβ. ετύμον, τεχν. όρ., πιθαν. δάνειο. Ίσως συνδ. με αρχ. σλαβ. kamy «πέτρα». Η φρ. *παιδες εν καμίνω* ανάγεται στη βιβλική αφήγηση για τους τρεις νεαρούς Εβραίους (Ανανία, Αζαρία και Μισαήλ) αιχμαλώτους στη Βαβυλώνα, οι οποίοι αρνήθηκαν να προσκυνήσουν το είδωλο που είχε κατασκευασθεί ο Βαβυλώνιος Ναβουχοδονόσορ και ρίχτηκαν σε φλεγόμενη κάμινω· επέζησαν με θεϊκή παρέμβαση (Π.Δ. *Αναγλή*, κεφ. 3)].

καμινονέτα (η) {δύσchr. καμινονετών} μικρό καμινό.